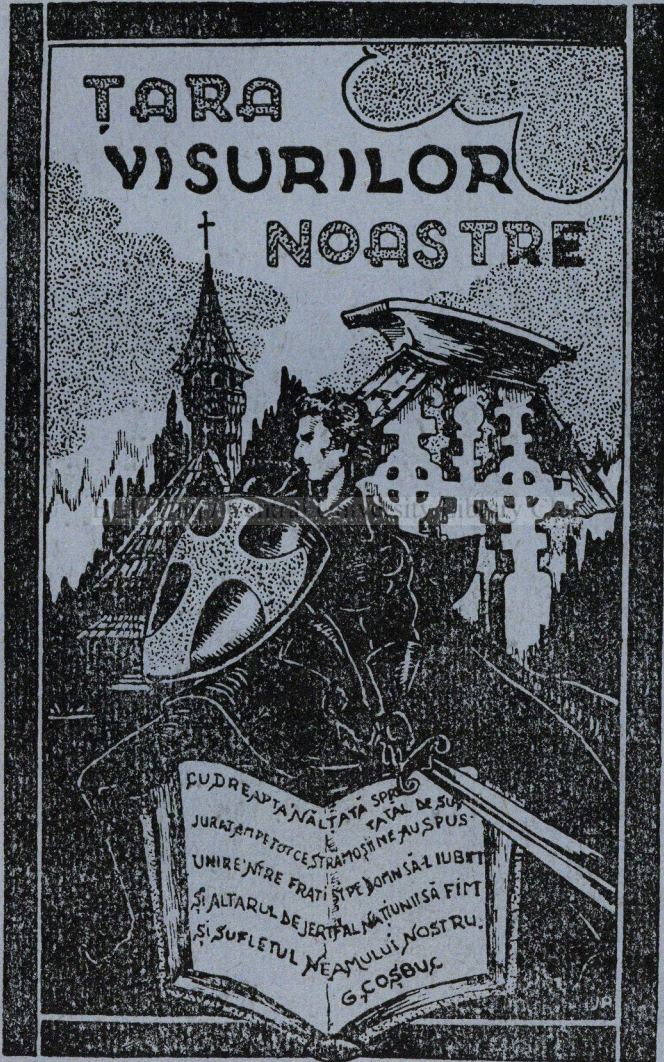

ORADEA—TIMIȘOARA

Sub conducerea : Prof. Augustin Cosma, Timișoara III,
Str. Vadul Călugăreni Nr. 2

.....
 Cu vesele glasuri de tinere firi
 Cuprinși de-amintirea străbunei măririi
 Spre soare ni-e gândul și mergem
 spre el
 Lumina ni-e ținta și binele țel
 Trăiască-ne țara și neamul.
 „Imnul studenților“

Cu dreapta 'nălțată spre Tatăl de-sus
 Jurat-am pe tot ce strămoșii ne-au
 spus :
 Unire 'ntre frați și pe Domn să-l
 iubim
 Și altarul de jertf'al națiunii să fim
 Și sufletul neamului nostru.

.....
 GHEORGHE COȘBUC

CUPRINSUL:

<i>Costel Ionescu</i>	Țara Visurilor Noastre	1
<i>A. C.</i>	Țara Visurilor Noastre	3
<i>Maia Bistra</i>	Floarea reginei	6
<i>Maia Bistra</i>	Căsuța urșilor	7
<i>F. Ardelean</i>	Orfanii	9
<i>Mariana Georgescu</i>	Regăsire	13
<i>Gheorghe Tobiasș</i>	Arșin	14
<i>Omar El Tobiasș</i>	Rubayate	15
<i>Mircea A. Bena</i>	Moartea picăturii de apă ...	16
<i>Leonida Dănilă</i>	Pentru tine fată din poveste	19
<i>Nestor Prisca</i>	Ucideri	20
<i>C. Ghiban</i>	Regina nopții	21
<i>N. I. Brebenel</i>	Nocturnă	22
<i>Șt. Penesș</i>	Ce interesează tineretul ...	22
<i>Ionel R. Țuca</i>	Rănitul	25
<i>Ionică Buttea</i>	Moment de rugăciune	26
<i>Ionică Buttea</i>	Epigramă	27
<i>Ionică Buttea</i>	Ultima rugăciune	27
<i>Ionică Buttea</i>	Toamnă de orfan	27
<i>Leonida Dănilă</i>	Slove pentru fata ardeleană	28
<i>Nicolae Marghetici</i>	Raze de lună	29
<i>Timi L. P. Duș I. D. L.</i>	Epigrame	29
<i>D B VI B. L. M. M. V.</i>	Toamnă	30
<i>Aetfubus</i>	Epigrame	30
<i>Gh. Bulgăr</i>	Recenzii	31

Tara Visurilor Noastre

Anul VII.

Septembrie

No. 7

Revistă literară pentru tineret. Apare lunar, afară de lunile de vacanță sub conducerea prof. Augustin Cosma, Timișoara III., Vadul Călugăreni No. 2

Țara visurilor noastre

*Tara visurilor noastre,
E mare și frumoasă, ca soarele! . . .
Păstori cu fluierul la brâu
Iși pasc pe șesuri albastre,
Mioarele . . .
Pe'ntinsele lanuri de grâu
Și de secară,
Amiezile de vară,
Iși mână telegarii la pășunat de soare.
Se coace romanța și floarea de cicloare,
Iar lotrii cerului coboară pe câmpie,
Cu parașute mici de pădăie,

In țara, pe care visul meu o flutură,
Nici'o petală nu se mai scutură,
Nici'o rană nu mai picură de sânge;
Nici'o mamă,
Nici'o soră, nici'o zare nu mai plânge.
Din pârate albe de spumă,
Din cele de pe urmă adieiri,
Ale serii,
Veni-vor cerbii să s'adape cu tăceri.
Năierii,
Unet alte primăveri.*

*Căci țara viselor noastre de-acum
Iși sue pe Golgota Stalingradului și Donului,*

Prin gloanțe și fum ;
 Până la treptele tronului,
 Impăratului roșu dela Kremlin,
 Crucea celui mai tragic destin.

De câte ori suitră pe Golgota` sus,
 Tesviteni Moldavi și Transilvani,
 Crucea răstignitului Isus,
 Dealungul sutelor și miilor de ani!
 Și n'am căzut striviți sub cruce,
 La nici'o răscruce,
 De drum
 Și nici acum !

... ..

Și mâine !
 Când răsări-va iar soarele,
 In țara doinelor și munților de pâine,

... ..
 Ne-om paște mioarele...

Iar strămoșescul plug
 Va frământa pământul, fratele nostru pământ.
 Plugarii cu plete sburlite de vânt,
 Călca-vor încet p între oase și schije,
 Cu grije,
 Să nu tulbure somnul eroilor cari au intrat în mit,

Legendari,
 Să șoptească deacum veacurilor mari
 Că se află pe undeva — prin vreme — o țară carpatină,
 Creștină,
 Frumoasă și scumpă pentru care ei au murit,
 Și pentru care noi cei de azi, cel de mâine și cel din vecie,
 Vom ști să ridicăm pe piscurile cele mai azurate,
 Țara noastră mândră și sfântă ca o leturgie
 Țara jertfelor noastre nemăsurate!*)

COSTEL IONESCU L. C.

*) A obținut premiul de 20000 Lei, acordat de dl. Comisar general al Refugiaților din Ardealul de Nord, dl. prof. Gr. Forțu.

Tara Visurilor Noastre

La începutul noului an școlar, - an nou de apariție - în-tâiul nostru gând, e gând de închinare și mulțumită ce aducem bunului Dumnezeu pentru că ne-a învrednicit a putea încă - în oricât de relativă - în pace și liniște, să contribuim, prin buna noastră credință și voință, prin muncă și trudă, de-a ține în noi trează nădejdea, de-a ne întări credința de a desăvârși, în sufletul celor încredințați grijii și ocrotirii noastre, dragostea și tendința spre înfăptuirea, cu un ceas mai de vreme, a ceea ce noi am numit, începând cu întâiul număr al apariției din 1 Decembrie 1937: *Tara Visurilor Noastre*.

Cu cât trece vremea, ne dăm tot mai bine seama, că a fost: fericită inspirația, a boteza o revistă, care vrea să lumineze - primul copilului gând de înțelegere a rostului său în lume; o revistă care vrea să fie călăuză spre cele ce trebuie ei să le atingă și înfăptuiască în ei, pentru a le putea desăvârși și în afară; o revistă, care conștient a tins și a reușit să fie simțită și mărturisită: *revista lor*, o revistă, scrisă de copii și pentru copii de cei ce și-au putut păstra sufletul de copii ai lui Dumnezeu și ai neamului; o revistă, care vrea și obține să cointereneze pe copii la propria lor educare și desăvârșire - a fost repetăm - o fericită inspirație a-i da numele de „*Tara Visurilor Noastre*“. Titlu, în care fiecare cuvânt își are adâncă sa semnificație „Țara“...

Orice ființă, prin tendința ei nativă de a-și conserva ființa, e natural să fie egoistă.

Plantele și animalele sunt și rămân egoiste; singura lor „preocupare“ instinctivă le e conservarea ființei a speciei: lipsindu-le ce-l constituie pe om ceea ce simte și mândrește a fi: *conștiința de sine*.

Conștiința de sine, - veșnicul acel, nemuritorul, mărețul și măritul: Eu; este aceea ce explică și justifică toată măreția înfăptuirilor omenești - ce l-au înălțat pe om spre desăvârșirea în sine și în jur de sine a ceea ce se cheamă bine și progres; dar și prilejuește coborârea lui de pe pedestalul umanității spre umbra și noroiul în care rătăcesc și se împotmolesc toate tendințele răsărite din egoismul desăvârșit în patimă.

„Conștiința de sine“ este ceea ce-l situează pe om și-l definește: unicul, singurul stăpân al lumii din care face parte. Ori viața pe care o ducem, - viața omenească - ne vedește și dovedește ca această stăpânire a lumii nu e rezultatul muncii, trudei individului, ci rezultatul *contribuției comunității* la definirea și desăvârșirea muncii individuale; fără de care contribuție, individul rămâne a fi și a se simți cel mai neputincios dintre toate făpturile pământului.

Dacă pe omul matur nevoița vieții îl face să fie conștient, pas de pas, de această neputință de-a-și trăi și desăvârși singur viața; copilul, singur și dela sine vine atât de târziu la cunoștința acestei neputințe.

Copilul având nevoia firească: *de-a primi* mereu, pentru a putea fi și a se desăvârși, - e natural să fie egoist.

E natural să nu se vadă decât *pe sine*, să nu-și simtă decât. nevoile și necesitățile *lui*.

Li e atât de firesc să creadă că „tot ce sboară, se mănâncă“; că tot ce gândește, tot ce plănuește, și înfăptuește *el*, cu *puterile lui*, din rezervele puținței *lui*?

Noi cei cari-l iubim și suntem ținuți, - aceasta ne e singurul rost al vieții noastre: să-l creștem în adevăr și dreptate; noi trebuie să-l aducem să cunoască, să simtă și mărturisească crezând: *că mai puțin este al lui*; este viață din viața noastră, rezultat din tendința și frământarea noastră. El dela sine nu are nimic: Tot ce are și tot ce este, - *primește*; a lui fiind doar *bunăvoinea* de-a primi și desăvârși ceea ce a putut și binevoit să accepte. Și că la desăvârșirea vrerilor lui, contribue toți cei din jurul și dinaintea lui: el în și prin viața lui fiind *beneficiarul* trudei tuturor - pentru a deveni el însuși, la vremea maturității sale, rezervor de beneficii pentru atâția ce-i urmează: din el și după el.

Copilul trebuie să o știe, să o simtă și să o mărturisească, prin cuvânt și faptă: ca este trudă din truda părinților săi, a profesorilor săi; că este faptă din gândul generațiilor de generații ce s'au trudit și jertfit înaintea lui pentru desăvârșirea puținței lui de viață și libertate, că viața lui și puțința trăirii ei, e rezultatul muncii, frământărilor și trudei întregului neam din care face parte și al *Țării* care-l ocrotește.

Aceasta trebuie să o știi, pentru a se simți și pentru a și întâptui *datorința de-a răsplăti* celor ce vin după el, cele primite fără niciun alt drept și merit, decât al vieții dăruite.

De aceea i-am pus, - în fața *eu*-lui său atât de firesc, dar tot atât de nestăpânit, - gândul și realitatea cuvântului, ce trebuie „să devină trup“ în viața sa prin fapta lui: *Tara . . . Visurilor.*

Nimic nu este întâptuit, decât în măsura ce este gândit, plănuisit, frământat, visat . . .

Avem un *vis* neimplinit
Copil al suferinții
De dragul cui ne-au reposat
Și moșii și părinții . . .

Țara visurilor *lor*, nu e încă țara noastră de azi, după cum țara visurilor noastre de ieri, trebuie să fie realitatea generațiilor de mâine

„A ta e mergerea mereu spre țintă
Dar ținta *nu este niciodată a ta*“.

ci acelor ce vin după tine.; Dar tu trebuie să o gândești, să o vezi, trudindu-te ca în fapta lor, să apropii, *să faci realitate* din visul plămădit, din frământările trudei talé și a tuturor pentru binele lor.

Țara visurilor... noastre, *a noastră*, nu a mea, a noastră, fiindcă eu și voi. sunt și suntem beneficiarii tuturor celor dinaintea noastră; a noastră, fiindcă am contribuit la propășirea, întărirea și desăvârșirea ei și eu împreună cu toți prin gândul nostru, prin dorul nostru, prin truda noastră și frământarea noastră, prin jertfa noastră și sângele nostru, dacă vom fi invredniciți să ni să ceară - ca să fie ea, țara și neamul, ceea ce trebuie să fie pentru binele tuturor celor ai noștri - cari ne vor urma, beneficiari înșiși și ai frământărilor noastre, împărțășite de ei celor ce le vor urma: ai lor și ai noștri... „*Tara Visurilor Noastre*“.

Al doilea al nostru gând - al tuturor și al celor ce prilejuiesc și al celor ce beneficiază de truda prilejirii noastre: revista, - este gând de mulțumită inimoasă și călduroasă, celui

ce ne-a ajutat putința înfăptuirii atâtor gânduri bune, atâtor vreri salutare; celui care a înțeles că cel ce vrea să mântue țara, și neamul, va să stăpânească gândul de bine și vrerea mântuitoare a generației de mâine; care atât de onorabil și cu rezultat se tru- dește să îmbunătățească și desăvârșească spre binele lor condițiile puținței lor de educare și desăvârșire: Este dl director al liceului Diaconovici Loga, profesorul și educatorul *Vasile Mioc*, căruia nu preocupăm, - și noi cei bătrâni și cei tineri, - să-i aducem și pe această cale mulțumirile noastre călduroase rugându-l să creadă în recunoștința noastră, care cu cât crește puțința de înțelegere a ce- lor ce beneficiază de rezultatul gândului lui bun - va crește de- săvârșindu-se; putând avea împreună bunul gând și mângăindu- ne de contribuția trudei noastre conștiente, consecvente și nepre- cupețite la înfăptuirea visului nostru de azi, realitatea simțită a zilelor de mâine:

„*Tara Visurilor Noastre*“ (A. C.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Floarea reginei

*Stropi de gheață, fulgi de cetini mute,
Ochi, de ape, glas de primăvară,
Cin' le face oare să răsară
Pe cărări ascunse, în munți pierdute?*

*Ce Crăiasă v'a sădit sub cruce,
Unde nime'n lume nu vă vede?
„Mămăruță-ruță, nu te'n crede,
Pasăre mălastră, nu te duce!”*

*Puișori de stele plâng într'una
Și vă udă'n zori cu apă vie;
Ca un fulg rotat de păpădie,
Trece printre voi, bălaie, luna.*

Colțuroasă stâncă stă de strajă
 Din regat de neguri sdrențuite.
 Din ce gânduri sunteți risipite,
 De-ați crescut din nea, fiori de vrajă?

Vă sărută soarele'n chindie
 Și zăpezile v' alintă' ntr' una,
 Vă păzește noaptea somnul, luna,
 Taler rătăcit de păpădie.

MAIA BISTRA

Căsuța urșilor

Nu te-am așteptat pe gânduri.
 Nu credeam c'ai să mai vii,
 Toamnă veche, ruginită,
 Dintr'un pod cu jucării, iversity Library Cluj

In tereste prăfuite
 Pică, rece, ploaie deasă,
 Șoricel cu blană sură
 Sunt aici la ei acasă.

Dintr'o ladă hârbuită,
 O maimuță-și scoate-o labă;
 Lângă ea, pe-un braț de paie
 Doarme-un ursuleț de treabă.

Un miel, schiop de trei picioare,
 Printr'un colț își face veacul;
 Nu mal are nici codiță
 Și-i lipsește un ochiu, săracul!

O păpușe de hârtie
 A slăbit de vreme lungă,
 Era zână altădată,
 Astăzi, n'are păr și-i ciungă.

...Erați toate vii atunci
 Și, cu mine împreună,
 O vedeți pe baba Dochla
 Sau pe Vinerea cea bună.

Scoteam capete mirate
 Prin fereastra zăbrelită,
 Căci știam că sus pe creastă,
 În căsuța vărultă,

Șapte ursuleți ca Lulu,
 Somnorosul de pe paie,
 S'o ajute pe Brândușa
 Iși pun capul la bătaie.

Am fi vrut măcar odată
 Să-le fim și noi tovarăși,
 O poveste, numai una,
 Și-am fi fost acasă iarăși!

Peste dealuri, când amurgul
 Tremura șiret din geană,
 Așteptam ca din unghere
 Să răsar'o Consânzeană

Sau, când nu vedea mămica,
 Vă țineam încet de mână
 Și porneam, cu frica'n suflet,
 După Neaga din fântână...

... ..

Te-ai sprânjit ca o poveste
 An de an, copilărie!
 Azi trăiești doar prin cotloane,
 Unde nimeni nu te știe.

...Din căsuța de pe coastă
 N'a rămas decât cenușă;
 Ursuleții dorm prin poduri
 Și... nici urmă de Brândușă...

MAIA BISTRA
 N. D. — C. S.

Orfanii

- Mamă dragă, lacrimile tale îmi îngreunează tot mai mult ulciorul pe care trebuie să-l port cu mine. Mamă e păcat ca lacrimile tale să se prăpădească 'n colbul drumului și deaceia eu port ulciorul și le adun pe toate. Gândește-te la mine că nu mai pot așa, și pe mâine trebuie să iau altul, căci acesta îi plin.

Aceste cuvinte mama Ilenei parcă le auzea în fiecare noapte. O vedea pe Ileana în urma unei cete de copii, pe care îi duceau de mână ingerași îmbrăcați în alb, cu flori de crin în mâna stângă, ridicând alene dintr'o aripioară. Un fulg căzu jos și Maria, mama Ilenei, se aplecă să-l ridice . . . se deșteptă . . . și atunci abea își dădu seama că visase.

Nimic însă nu-i părea a fi la locul lui. Decând murise Ileana, fata ei cea dragă de 17 ani, în fiecare noapte aceleași cuvinte, același tablou. Zadarnic căuta să-și pună capăt plânsului, că nu putea.

Fratele ei Ionel, era mai mic, abea avea nouă ani și el ajuta mamei sale să plângă. Ionel la sânul mamei plângea întru-na pe sora lui Ileana. El o aștepta să mai vină pe la el, dar zadarnice au fost așteptările lui, căci Ileana nu mai venea.

- Și-a găsit ea frați mai buni zicea Ionel când se sătura de așteptat. S'a hotărit într'o zi să n'o mai plângă. O vedea și pe mamă-sa la fel tăcută, cu ochii mari roșii, scoțând suspine adânci și rostind numele drag: Ileana, Ileana.

Ionel a mai rămas nădejdea mamei sale pentru viitor. Tatăl lor cel drag îi părăsise de doi ani și poate i-a fost și lui dor de ei de a chemat pe Ileana la dânsul să-i mai spună ce mai fac. Dar cine pleacă pe acest drum, nu se mai întoarce.

- Mamă, Ileana nu mai vine, întrebă Ionel într'o zi pe mamă-sa?

- Nu Ionel, mamă, nu mai vine . . .

*
*
*

Doar hainele de doliu îi mai aduc aminte lui Ionel cât era de mic când tatăl-său și Ileana muriseră. Acuma el era om de vârstă. Mamă-sa trăia încă și era cu el.

Terminase mai bine de opt ani școala normală și era învățător. Toată ziua era în mijlocul copiilor. Se juca cu ei împreună, le spunea povești și anii treceau ca banii. Il vedeam demultiori mergând la plimbare, cu doi copii de mână : un băiat și o fetiță. Erau copiii lui: Ileana și Ionel. Fetița semăna leit cu sora lui moartă și de aceea mamă-sa a ținut atât să-i dea numele de Ileana.

El a rămas fără tată, dar a trecut așa, aproape fără să-și dea seama - dar copiii lui au rămas fără de mamă. Mamă-sa era bătrână, mult nu va mai mâna și atunci cine va fi mama lor? O mamă vitregă nu le va aduce. Ileana implinise de două luni (6) șase ani și Ionel avea numai patru. Erau încă prea mici ca să știe ce e bine și ce e rău. În jurul bunicii lor, copiii se simțeau ca și alții la sânul mamei lor. Ea îi alinta, le spunea povești, le făcea jucării și câte alte bucurii nu le făcea sărmana bunică numai să-și vadă nepoții veseli.

Veselia n'a ținut mult, căci vremurile ne cer încordare de puteri. Mâini streine se zăresc clar prin beznă, rup carne, curge sânge și cu ce putem, trebuie să fugim unde ni se pare mai limpede cerul. Iată-l și pe învățătorul Ionel Ardeleanu pe drumul pribegiei. Nu avea cu sine decât copilașii și pe mamă-sa. Cu lacrimi în ochi, s'a despărțit de ce și-a făcut într'un mic pătrar de viață. Măcar de i-ar fi copilașii mai mari sau mama mai în puteri. Toți erau slabi; el singur, jugastru în vârf de munte, cu trupul ciopârțit de răutatea vremii - aștepta cu resemnare ziua ce nu va întârzia să vină. N'a trecut nici anul și iată că a sosit ziua în care ne mai putem vărsa din necaz.

„Vă ordon, treceți Prutul“, a răsunit peste tot cuprinsul României. Iată-l din nou pe Ionel Ardeleanu pe drumul apostolatului. Cu icoana copiilor, a mamei sale, astăzi mama lor, înaintea ochilor - cu credința fermă că victoria va fi de partea acestora ce luptă cu sufletul curat și știe pentru ce luptă, Ionel Ardeleanu mergea înainte fără șovăire. Când era în repaos, de acolo de pe drumul apostolatului își îndrepta privirea spre locurile de unde plecase - unde rămăsese o școală făcută cu toată truda lui și două morminte pe care vor fi crescut lobode. Icoana vie a copiilor îi apărea înaintea ochilor, lacrimile îi brăzdau fața în lung și lat, dar acum a I. Ardeleanu se ținea să fie cât mai tare.

Cu el soldații mergeau oriunde. El îi iubea ca pe copiii lui. Viața lui, faptele lui, erau legate de ei. Toți erau una și la bine și la rău. Înainte de a porni la un atac, Ionel scrisese o scrisoare mamei sale și copiilor. Li alina, să nu aibă nicio grijă că el e bine și sănătos și se va întoarce cât de curând la ei. Într'adevăr, nu peste mult timp, sublocotenentul Ionel Ardeleanu se va afla din nou în mijlocul copiilor săi.

* * *

Frunzele dădeau pe gălbenite. Oamenii păreau mai îngândurați. Era ziua de 15 August, ziua Sf. Marii.

Pe drumul ce duce dela gară spre sat, după colț apăreau doi oameni. Unul era civil și unul militar. Veneau încet spre satul care-i aștepta cu ulițele deschise larg - cu pomii văruiți pe de margini - ei salutau pe acei ce veneau, dar totul era 'nzadar, căci Ionel Ardeleanu nu se putea bucura de reîntoarcerea sa. Simțea că se apropie de casă și-l durea sufletul. Ochii lui care altădată cu o privire cuprindeau lumea întreagă, acum nu mai vedeau nimic. O schije de obuz îi întunecă totul înainte. De aici înainte, pentru el, soarele nu mai răsărea, nici nu apunea.

Ăuzi în jurul lui zicându-se Sărut-mâna -, Bine ați venit Domnule Învățător. . . și din orbitele lui seci lacrimile durerii își dădeau drumul în jos.

La strigătul copiilor lui : iată tata. . . nu mai fu în stare să facă un pas înainte. Rămase cu brațele deschise așteptând să vină cineva pe care el nu-l vedea. Ăuzi pașii grăbiți aproape de el. . . își simți gâtul încolăcit de brațe. Obrajii, ochii lui fără vedere erau sărutați de copiii lui pe care el nu-i vedea - și ei nu știau că tatăl-lor nu-i vede, numai îi aude și îi simte în jurul lui...

- Puiul mamei. . . rosti Maria mama lui și a copiilor săi. El îi cunoscuse vocea aproape stinsă, o căuta cu mâinile deschise larg în întunerecul ce-l înconjura, dar n'o găsea.

Un țipăt din partea bătrânei și alte două deodată curmară liniștea ce domnise în timp ce Ionel își căuta mama și n'o afla.

Ea, mama lui, văzuse că în orbitele fiului său nu mai licăresc acele lumini de jăratec. Nu mai arde nicio scânteie. În vârful puterilor se apropie de el, care se aplecă în jos, ea îi cuprinse

capul în mâinile ei tremurânde și îi sărută locul ochilor, de unde odinioară pornea bunătatea întruchipată . . . Prietenul care l-a adus, își luă rămas bun dela el, dela mama lui și dela copilașii lui dragi.

Din sufletul lui porneau licăriri de viață nouă, dar totul se pierdea în întunerecul ce domnea în jurul lui. Ar fi vrut să nu mai trăiască așa, dar copiii ce vor face fără el? Măcar să le dea sfaturi, să fie în mijlocul lor.

- Uite, tată, cât am crescut îi zise Ionel. O mână pierdută 'n veșnicie se perinda pe dinaintea tuturor. O ridica prea sus, o ținea prea jos, dar creștetul lui Ionel nu se mai potrivea sub mâna tatii; el se uita pierdut, privea în altă parte . . . durerea îi creștea odată cu bucuria. Ce a ajuns; să nu-și mai poată vedea copiii, deși e în mijlocul lor.

Intr'un târziu i-a venit în minte că nu mai are niciun rost aici și că el e o povară pe capul lor. Prin minte îi treceau gânduri ce nu-și găseau liman. Numai odată i-au încolțit în minte și de atunci zi de zi, ceas de ceas, aceleași perspective pentru ziua de mâine.

De multeori copiii l-au găsit culcat pe spate și cu mâinile împreunate pe piept. Se culcase să moară, dar fără vreme nu putea. Scènele acestea nu s'au repetat mult, că într'o dimineață, cu toate rugămintele copiilor și ale mamei-sale, nu s'a mai sculat. Acum într'adevăr nu-i mai auzea. Moartea îi puse capăt suferinții, dar una și mai mare începea. Copiii lui rămâneau pe drumuri. De s'ar fi putut trezi, acum s'ar fi sculat la ei, la acei care nu se mișcau dela capul lui, și îl plângeau ca pe cel mai de preț bun pe care l-au pierdut . . .

După ce au rămas singuri - copiii cu mama lor bătrână - se întrebau unde s-o apuce? Ionel plângea și spunea că el nu se va despărți de Ileana. Prietenul lui Ionel, acela care l-a însoțit când a venit acasă, auzind de moartea lui, a venit să-i ia copiii și să-i ducă la sine. El însă auzise cam târziu, dar n'a pierdut din timp, și iată-l din nou făcând același drum, dar acum singur . . . în fața școlii nu se juca nimeni.

Intră în școală - o liniște mormântală domnea peste tot.

- Oare au plecat undeva? Ieși în stradă și nu văzu decât

un copil andru de vreo cinci ani, care-și bătea cu o-nuia călușe-
lul de lemn ce nu-l asculta.

Il chieună pe acesta la el și-l întrebă de copiii învățătorului,
care rămăseseră cu bunica lor.

- Au spus că azi de dimine te vor pleca de aici și nici ieri
n'au fost la joacă, răspunse copilul.

Lui Iancu Vasile, prietenul lui Ionel, îi îngheță inima în
piept. Se întreba oare unde s'or fi dus? Întră îndărăt, pașii fără
să vrea îl duceau spre locuința prietenului mort. Bătu în ușe -
nu auzi nimic. Mai așteptă. Iar nimic. Apăsă clanța ușii care se
deschise fără nicio rezistență. În cameră erau trei geamantane și
două coșuri mai mici. Totul era pregătit de plecare.

Păși tremurând înainte, parcă presimțea ceva. Pe un pătișor,
în camera vecină, zăceau trei corpuri în nemișcare: a bunicei
și a copiilor.

I-a venit în minte: - da de i-a omorit cineva? Se apropie
de ei și puse mâna pe umărul Ilenei. Fata treseri și cu ochii
plânși, se uită îngrozită prin încăpere. Copilul nici nu se mișcase.
Il ridică și pe el - îl privi - și el avu aceeași privire.

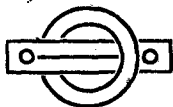
- Mamă, mamă, strigă Ionel clătănând pe bunică-sa.

Totul era zađarnic, că ea nu se mai scula. I-a venit și ei
rândul ca orișicării muritor.

Iancu prinse capetele celor doi copii, le strânse la pieptul
lui și le sărută în creștet.

Pe mama bătrâna au îngropat-o lângă Ionel. Copiii, i-a luat
cu el și i-a dus departe . . .

F. ARDELEAN.

Regăsire

Ta-am regăsit orașul meu natal,
Te-am regăsit și inima-mi se strânge,
Bătrâne Istru, căci aud cum plânge
O amintire 'n fiecare val.

Vin astăzi iar pe malu-ți să visez,
 Să las din nou a sufletului strune
 Să cânte vesel ca în vremuri bune,
 O lume de iluzii să-mi crez.

Dar cântecul răsumă astăzi stins,
 Și Dunărea 'l îngână cu-a ei valuri..
 .. E'n asfințit și ceru-i roșu-aprins,
 Iar purpura ce tremură pe maluri,

E par'că un surâs trimis de soare,
 Un trist surâs, al unui om ce moare.

MARIANA GEORGESCU-VĂLCEA

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Arșin

El e flăcău cuminte, așezat,
 Nu joacă 'n crâșmă nici nu umblă beat.

Lucrează mult prin holde și răzoare,
 Cu pieptul lat, voinic, bronzat de soare.

E ca o fată mare, rușinos,
 Cu ochii arzători plecați în jos.

Nu iese cu băieții prin cătun,
 Nu strică gologanii pe tutun.

Spre seară, când se 'ntoarce fluerând,
 Furiș, nevestele-l privesc, oftând.

— Arșin, de ce ești veșted și beteag,
De când Fedora ți-a zâmbit în prag?

— Fedora, de ce plângi, nu vrei să spui,
Când de departe vezi căruța lui?

Hai, copii, grăiți, nu tăinușiți,
Să știe popa dacă vă iubiți,
Ca în curând să vă căsătoriți.

GHEORGHE TOBIAS

Rubayate

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lui Ali.

*Un negustor avere-și adunase:
Avea palate și femei frumoase
Dar astăzi l am găsit sărac, uitat:
Sub piatra de mormânt avea doar oase.*

*Viața e un fluviu liniștit,
Destinul e un mic calc grăbit,
Care străbate valurile verzi
Și-apoi se pierde'n negrul întinit.*

*Te-ai dus pe veci, amice Semjah
În sfintele grădine a lui Allah,
Unde leprosul râde fericit
Și cerșetorul doarme lângă Șah.*

*Veniți, veniți, tovarășe iubite,
Să bem nectar din cupe aurite!*

*Căci toamna vieții ne va bate 'n geam
Lăsându-ne cu inimi împietrite.*

*Suspinele sau râsul pier în van,
Ca două spice din acelaș lan
Ca melodia unei lungi cântări,
Ce-a intonat-o moartea prin Adam.*

*Fii binecuvântat ca un măslin,
Ca și muștarul fii de roade plin,
Înalt și chipeș ca un chîparos,
Cu sufletul de mîere și pelin!*

*Destinul este scris în Stînta-Carte;
Oricât ai merge Omar de departe
Și orișicât al obost fugind,
Din urmă te ajunge cruda Moarte.*

*Bagdadul se va dărâma curînd,
Războinicii se 'ntorc bătuiți, plîngînd.
Moscheile cu turnuri vor cădea,
Noi vom muri de jale, rînd pe rînd.*

OMAR EL TOBIAS

„Moartea“ picăturii de apă

În anul acesta mi-am făcut munca de războiu la liceu, la laborator.

Într'o zi se stricase ceva la voltmetru și m'am oferit eu să-l repar. La sfârșit trebuia să-l încerc pentru a vedea dacă-l reparasem bine. L-am umplut cu apă, am acidulat-o

cu câteva picături de acid și tocmai mă pregăteam să fac legăturile la unul din electrozi, când un vesel „Bine te-am găsit“, răsună în sală.

M'am uitat, în juru-mi, nimeni. Credeam că poate vreun coleg trecuse pe coridor și strigase văzându-mă prin ușa deschisă, dar nici în coridor nu era nimeni, doar Domnitorii priveau tăcuți din cadrele lor, de după pavăza de sticlă. Din curte, ajungea până sus zumzetul camarazilor cari lucrau de zor.

Nedumerit, m'am întors iar la aparat. Dintr' acolo mă întâmpină un răs sglobiu și cristalin.

— Nu m'ai recunoscut? Sunt picătura, picătura de apă cu care te-ai împrietenit acum trei ani, într'o zi cu ploaie.

— Intr'adevăr, la tine nu m'am gândit, aproape te uitasem. Ultima dată îmi pare că te-am întâlnit sub formă de fulg de zăpadă.

— Da, atunci am stat mai mult de vorbă. Din păcate, azi n'am prea multe să-ți povestesc. Rândul trecut eram tânără, plină de viață, dar acum am îmbătrânit și m'am îmbolnăvit de reumatism stând atât în umezeală.

— Ce să faci, aceasta ți-a fost menirea. Ai intrat într'un ciclu din care nu poți să ieși și ești condamnată să te preschimbi mereu trecând prin toate formele pe care le poate lua apa.

— Îți spun drept că m'am plictisit. Cunosc aproape toate colțișoarele lumii și pretutindeni văd răutate, ură, invidie, necredință, războiri și'n prea puține locuri găsesc dragoste de aproape, credință și bunătate.

Trăesc în mijlocul acestei lumi care merge spre pierzanie, văd asta, vreau să îndrept și nu pot schimba nimic pentrucă sunt o biată picătură de apă, fără nici o însemnătate.

Iată ce mă face să fiu nenorocită. Cel puțin dacă aș avea destulă putere să fac bine atât că aș vrea.

— Dar ai făcut și tu destul bine.

— Desigur. Am ajutat la stingerea unui incendiu dela

casa unui nevoiaș și într'ò noapte m'am coborît pe buzele arse de sete ale unui muribund de pe un câmp de luptă.

E la fel de adevărat însă că am luat parte la o inundație în care și-au pierdut viața mii de oameni.

Iată de ce m'am săturat de acest fel de viață.

S'apoi îți dai și tu seamă că nu e ușor să-ți schimbi aproape în fiecare zi felul de trai, transformându-te mereu.

— Desigur. Vasăzică, vrei s'o rupi cu viața.

— Da, însă n'aș vrea să mă înțelegi greșit .....

Imi vine foarte greu să mă explic. Mai bine dau dela început.

Mă aflu odată în paharul de pe masa unui chimist care ținea o conferință despre viața atomilor și a moleculelor.

Atunci am aflat de existența acestei lumi și tot atunci s'a născut în mine dorința de a o cunoaște. Sunt curioasă să văd și alte lumi, deoarece aceasta în care trăesc acum, ți-am spus că m'a decepționat și m'a plictisit. Din nefericire nu știu cum să-mi îndeplinesc dorința și cred că nici nu-mi stă mie în putere.

După cum vezi, vreau să mor ca picătură, dar să continuu să trăesc sub altă formă.

— Nici nu-ți dai seama, draga mea, cât de aproape ești de împlinirea visului tău. Sunt fericit că tocmai eu sunt cel care îți fac acest serviciu, ca recunoștință că mi-ai prilejuit scrierea a trei schițe despre tine.

Intâmplarea a făcut să te găsesc tocmai într'un voltmetru.

— Ei și? Ce legătură are asta cu ceea ce ne interesează?

— Stai să te lămuresc. Apa, din care și tu faci parte, e formată din mici particule de oxigen și hidrogen, atomii pe care îi cunoști tu. Cine știe când, demult, acești atomi s'au întovărășit formând o moleculă de apă. Mai multe molecule s'au unit și din unirea lor te-ai născut tu. De atunci ți-ai schimbat mereu înfățișarea, rămânând însă neschimbată în interiorul tău, la fel cum eu aș rămâne același cu toate că mi-aș schimba vestmintele.

Oamenii, în setea lor nemărginită de a cunoaște totul, au cercetat și apa și printre altele au descoperit și metoda de a o descompune.

Aceasta se face cu ajutorul aparatului în care te găsești.

— Așadar, voi fi descompusă. Și ce voi deveni?

— Legătura dintre molecule se va rupe, apoi însăși moleculele se vor desface și celc două feluri de atomi se vor despărți. Din ei se vor forma apoi molecule de oxigen și de hidrogen. Trebuie să-ți spun însă că toate acestea nu se vor petrece fără o oarecare durere.

— Nu face nimic. Satisfacția va fi mai mare.

— Bine. Fac legătura.

Făcui legătura cu bateriile. În jurul electrozilor încep să se ivească bule de gaz, cari porniră repede și se strânsură la capetele de sus ale celor două tuburi, împingând apa tot mai jos.

— Ah, începe, spuse picătura. O durere lăuntrică, cumplită. Simt cum începe dezbinarea. Acum... A... di... o... fă... ră... re... ve... de...

În fiecare braț al voltametruului se ridică legănându-se câte o bulă de gaz.

Era forma cea nouă pe care o luase fosta mea prietenă, picătura de apă.

MIRCEA I. BENA
Cl. VI D Loga.

Pentru tine fată din poveste

Gândurile-mi, gândurile
Fă-le Doamne rândurile
Ce-aș voi să i-le 'nchin*

Peste văi și dealuri, peste creste
Am pornit așa drumeț pribeag,
Sprijinit pe-al dorului toiag,
Pentru tine fată din poveste...

Poposind pe margine de ape
 Undele de tine îmi șopteau,
 Când alene înspre vis porneau
 Lopătarii gândului să sape...

Te vedeam în zarea îndepărtată
 Cum luceferi dragi te desmierdau,
 Peste lume 'n ceasul când prindeau
 Clopotele nopților să bată...

Azi azuns la margine de gânduri,
 Fericit că te-am găsit acum,
 Undeva pe-o margine de drum
 Pentru tine scriu aceste rânduri...

LEONIDA DĂNILĂ
 Năsăud

Ucideri

Am stors în cupa mâinii ciorchinele durerii
 Și tainica licoare, cu buzele-mi păgâne,
 O am băut-o toată, când umbrele 'nserării
 Iși îmbrăcau, tăcute, podoabe de cadâne.

Un strigăt lung de daruri din sufletu-mi svăcnise
 Ca țipătul de cumpeni, în miez pustiu de noapte,
 Ce străjuiesc, plecate, fântânile deschise
 Și torc fuiorul vremii în ne'nțelese șoaapte.

Zadarnic încercat-am să scot atunci din mine
 Epava unui suflet lipsit mereu de leacuri;
 Tiran, să-l pun nainte adânc să se închine
 Și'n cruci de vânt să-l sfășiu, zvârlindu-l peste veacuri...

NESTOR PRISCA

REGINA NOPTII

de C. GHIBAN

Regina nopții, Regina nopții,
O albă floare ca visul meu,
Pe moi petale un gingaș strop ții,
Mărgea divină la sânul tău.

Parfum de visuri, mireasmă dulce,
Învăluți taine în vraja lui,
Când ochii umezi vor să se culce,
În gând mi-aduce doi ochi căprui.

Nevinovată era copila,
Răpit de farmec eu n'am știut,
Cu câte lacrimi voi umple fila,
În roze umbre de dor pierdut.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Și astăzi iară podoaba nouă,
Cu primăvara în ochișori,
Răsari din miezul suav de rotă,
Din alte timpuri, cu alte flori.

Cerești covoare de mirodenii,
Aștern zefirii în calea ta,
Ce strune oare, ce minți de genii,
Te poate, zâno, a te cânta.

În treacăt numai ți-am spus cuvântul,
Iubirea noastră atât ținut,
Duios în umbră răsună cântul,
Ce-l împletisem și eu și tu.

Azi plânge dorul în taina nopții,
Că niciodată nu va uita,
Regina nopții, Regina nopții,
A fost odată iubirea mea.

din Volumul II. „Flori de Primăvară“.

Nocturnă

Târziu străbate'n noapte
Un glas duios de greer
ce deapănă'n dulci șoapte
al dorurilor caer...

Adie vântul lin,
se leagănă frunza ;
Dorm florile de crin și...
doarme lin Crăiasa.

Din cerul instelat
de nici un nor pătat
privește 'nduioșat (ă)
frumoasă, albă, luna.

și în al ei bogat păr
cu miros de calapăr,
printre crengile de măr
varsă aur, luna.

— Doamne cât e de frumos!
Lună sus și lună jos! —

N. I. BREBENEL

IV Ce interesează tineretul?

În scrisoarea adresată Dlui Director al revistei „*Tara Visurilor Noastre*”, spuneam că *tineretul român este inventiv și dornic de activitate*. În cuprinsul acestui articol, — bazat pe afirmațiunea făcută, — voesc să examinez teza aleasă: *ce interesează tineretul*.

De astă dată mă voi ocupa de toți cetitorii revistei în legătură cu teza aleasă. Notez că interesul copiilor variază cu vârsta, cu priceperea și cu gradul de judecată.

Dacă privim cu atenție fetițele, fără considerare la starea socială a părinților, le găsim ocupându-se de păpuși. Păpuși făcute din coceni sau din bete la fetițele sărace, ori păpuși scumpe cumpărate din prăvălii la fetițele bogate. Toate fetițele croesc și fac rochii, bonete, și pantofi păpușilor.

Dragostea pentru păpuși a fetițelor se prelungește de regulă până la intrarea în școala secundară, alte ori și mai mult.

Copiii în schimb, se ocupă cu multă pasiune, înpletind și pocnind din biciu, alergând călare pe o nuia zicând că călărește; luând pe umere o fășie de scândură legată cu ață zicând că e

pușcă, țintind după păsări cu un arc, sau cu o praștie, făcând figuri din lut, bătând cercul, sau scobind cu briceagul în lemn, suflând în fluer sau într'o muzică ce-i cade în mână.

Dacă părinții, dar în deosebi mamele ar căuta să desvolte metodic interesul copiilor pentru îndeletnicirea aleasă de copii, ar putea face din ei adevărați artiști.

În gimnaziu se schimbă atât copilul dela țară, cât și cel dela oraș. Cauzele schimbării sunt mediul înconjurător, programul de învățământ și formarea judecării.

Și în această perioadă de școlaritate, atât fetițete cât și copii - afară de învățătorul lecțiilor - își găsesc câte o ocupație literară - joc sau îndeletnicire practică. Adeseaori se întâlnesc băieți de gimnaziu cu muzicuța de gură, alți cu o drâmbă (drâmboae), alți cu ocarină sau fluer rudimentar, căutând să înfiripeze o melodie oarecare.

Fetele de gimnaziu, sunt mai scrupuloase în privința felului de comportare în public. Urmăriți cu atenție se găsesc totuși singuratiche exemplare, băieți sau fete, care eșind din comun, se izolează în singurătate, spre a nu fi conturbați, și se îndeletnicesc în tihmă, fie cu cetitul, fie cu înseilarea de versuri, fie cu desenul, fie cu cusutul, fie cu vreo mașinărie oarecare. Aceste elemente sunt cele mai indicate să fie supravegiate în deaproape să fie înțelese în felul lor de judecată, corectate dacă greșesc, apoi încurate și animate pentru îndeletnicirea ce le pasionează. În schimb nu vei întâlni băiat pe care să nu-l intereseze bicicleta, motocicleta, automobilul, aeroplanul, vaporul, sau radio, - precum nu există fetiță pe care să n'o intereseze moda și cosmetică.

În legătură cu inventibilitatea tineretului român voi aduce două cazuri caracteristice:

a) Răposatul meseriaș Gh. Vlăsa fabricant de mașini din Tg. Mureș, îmi povestea acum vre'o șase ani, că într'o zi s'a prezentat la fabrica lui din Str. Furnicilor Nr. 2, un tânăr țaran cam de 18 ani, venit dintr'o comună din apropiere pe o motocicletă construită de el - și cerea să fie angajat în fabrică. Izbit de construcția rudimentară a motocicletei, maestrul Vlăsa l-a întrebat pe tânăr, de unde a cumpărat-o, și cât a dat pe ea, - Feciorul a zâmbit și i-a răspuns cuviincios: eu am făcut-o, domnule Maistor.

Am cumpărat dela un atelier cadrul, din alt loc roatele, din altă parte dinamul și celelalte și apoi am încheiat-o precum o vedeți aici. Când mi-a povestit maestrul Vlăsa acest caz, - că un țăran fără cunoștință de mecanică, de electricitate, de motor ect., a fost în stare să construiască și să întrebuițeze o motocicletă, - i-am spus să contracteze, să-l pună la lucru, să-l supravegheze și să-l îndrumeze pe calea cea bună, căci acesta e un adevărat geniu, - și va deveni om mare.

b) La sfârșitul anului 1940 eram concentrat la Sibiu. Fiind de serviciu, am intrat în vorbă, cu sergentul de zi întrebându-l de unde este, când se eliberează și cu ce se ocupă, - Gh. Crăciun - căci așa se numea sergentul, îmi spuse voios, că se eliberează peste o săptămână, se duce în comuna Cernătești, jud. Buzău și se va ocupa cu agricultura și lucrarea viei. Din alte întrebări am aflat că făcuse școala de meserii, și a construit o violină pentru care, primit 800 Lei dela un magazin din București. Mai spunea că vioara avea un ton foarte plăcut.

Atunci l-am îndemnat pe Crăciun - să lase agricultura în grija fraților și părinților, iar el să se perfecționeze în construirea de viori și instrumente muzicale, îndeletnicire foarte rentabilă, în care nu prea avem Români.

Inchipuți-vă, iubită tinerime, câtă stăruință, câtă spargere de cap, câtă muncă au trebuit să depună cei doi tineri pentru ca din piese cumpărate din diferite magazine de vechituri să construiască, unul o motocicletă, iar al doilea o violină . . . Nu uitați însă, a vă transpune în situația acestora și a căuta să vă imaginați ce satisfacție - ce bucurie divină, câtă mulțumire sufletească și câtă mândrie au putut să simtă acești doi românași când a văzut: primul că motorul pârăie, iar motocicleta merge, și când al doilea a văzut, că violina construită de el e mai bună decât scripca lăutarului din sat.

Reproducând aceste două cazuri izolate, veți cădea de acord cu mine, că neamul românesc, are necunoscut de multe și neprețuit de mari talente, care se pierd în anonimat și în întuneric, pentru că nu este cine să le caute, să le colecteze, să le instruiască și să le îndrume, pe calea cea bună spre a se perfecționa și spre a fi de folos lor înșiși, familiei și țării românești.

De încheiere aş vrea să dau un sfat tineretului românesc ;
pentru ca să înfăptuim cu un ceas mai de vreme „Ţara visurilor
noastre“ :

— *Nu pierdeți timpul în lene, în clevețiri, și în desfrâu
pentru că timpul trecut nu se mai întoarce.*

*Deci folosiți timpul tinereții, obicinuindu-vă cu munca
stăruitoare și ordonată, cu cinstea și cu omenia, cu perseve-
rența în adevăr și demnitate, cu disciplina voluntară, cu respec-
tarea ierarhiei, a legilor și cu aprecierea semenilor după cali-
tățile verificate și în fine cu iubirea de neam, de țară, de lege
și de Rege.*

ȘT. PENEȘ

Rănitul

Ce mândru-ai fost odată, când ai plecat de-acasă,
Lăsând pe brazdă plugul, și'n grâu trudită-ți coasă.
Nevasta ta iubită, copilul tău cel drag,
Te urmăreau duios de pe al casei prag.
Te-au urmărit mereu pân' te-ai pierdut în zare,
Te-ai dus cu Dumnezeu, te-ai dus îndepărtare.
Te-ai dus, te-a chemat țara, ca să-i lărgești hotarul,
Să ștergi pata rușinei, să uiți întreg amarul.
Ca anii ce trecură, să nu-ți mai vie 'n minte,
Te-ai dus și țelul falnic, te-a dus tot înainte.
Răzbit-ai munți de oameni, ai răscolit pământul
Nimic nu te-a oprit, nici gerul și nici vântul...
Dar iată!... un glonț vrăjmaș, venind rătăcitor,
Ți-a retezat avântul, rănindu-te'n picior.
Și-acum, când te găsec pe pat într'un spital
Mereu întins pe spate, ca fruntea unui val.
Și tu nu simți durerea, durerea nu te'n frânge,
Ai suportat destule, doar inima ta plânge.
Un dor nebun de satul, de casa ta uitată,
De copilășul dulce, ca să-l mai vezi odată.
Iți înțeleg durerea, oftatul tău o spune,
Nu rana ta grozavă, pe tine te răpune.

Dorești să strângi în brațe, micuțul tău fecior,
 Să-i mângâi obrăjorii, să-i fii ocrotitor.
 Dar rana nu te lasă, durerea te-a înfrânt,
 Privești ca visătorii, privești bătut de-un gând.

... ..
 ... ..
 Te-am cunoscut de-acas' de când erai fecior,
 Erai frumos atunci, cu plete lungi în sbor.

... ..
 ... ..

Ăzi suilețul tău mare, stă dreaptă chezășie,
 Ori câți dușmani veni-vor, nu au decât să vie.
 Tu ești rănit! Dar lasă, răniți nu suntem noi,
 Vom face zid din piepturi, vom fi cu toți eroi!
 Acesta este țelul=al nostru=al tuturor,
 Pe fruntea noastră știu că străluce aurora.
 Cu oase înălbite vom presăra pământul,
 Căci țara ne e mamă și leagăn și mormântul!...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

IONEL R. ȚUCA

V-a C. D. Loga

Moment de rugăciune

Drei Pita T.

*Tăcerile acestea albe și calme
 Se urcă domol spre Dumnezeu,
 Foșnesc stelele la îngeri în palme
 Și cerul ne-apasă pe umeri mai greu.*

*Viorile nopții se-acordă 'n surdină,
 Suflet, acum, de trup se desparte,
 Doamne, ce aproape-s de Tine
 Și totuși Te simt atât de departe:*

IONIȚĂ BUFTEA
 absolut

Epigramă

Drei Rita T

Ochii întunerecului mă sfidează
M'apasă văzduhul cu aripa g ea;
E cea din urmă noapte a lumii
Sau cea din urmă noapte a mea?

Scăldat în tăcere pământul suspină...
În haosul tenebric s'aprinde o stea;
E, Doamne, ziua 'ntâi a lumii,
Sau iluzia cea din urmă a mea?

Ultima rugăciune

Drei Rita T.

Prin poene, tălângile nu mai sărută iarba
Și-a chinului fructe s'au pârghuit,
Înzadar mai privesc închisele po ți
Nu s'au deschis nici vântului ce-a poposit,

La ușa lor. Slugile ne-au alungat departe
Și-am pribegit prin nopți genune...
Mi-a răsărit în suflet pioasa amintire,
La porțile închise mai spun o rugăciune.

Toamnă de Orfan

Fiecare trunză ce-a căzut
A făcut să-mi lăcrimeze ochiul drept
Eu am tăcut
Și am crezut
Că pot să mai aștept, să mai aștept.

Și astăzi toamna a nouăsprezece
 Soarbe 'n cupă de aur mustul dela cramă
 Și trece
 Cu suflet mai rece
 Ca inima ce zace 'n mormânt, mamă.

IONIȚĂ BUFTEA
 absolvent

Slove pentru fata ardeleană...

Cu sufletu-mi o sângerândă rană
 De pe cărări pribege mă întorc
 Un fir de aur ție să ți-l torc
 Din gândurile mele... fată ardeleană...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Te văd prin negura de vreme, așa
 Cum team lăsat când am plecat pribeag
 Cu lacrimi ferbinți pe chipu-ți drag
 Privind departe 'n zare undeva...

... ..

Iși cerne larna fulgii peste sat
 Și anii trec mai reci și mai pustii;
 Tu tot mai tristă te arăți când vii
 Cu donița la apă pe 'nserat.

... ..

Copilă văduvită de zâmbiri
 Nu-i slovă să-ți cuprindă azi durerea
 Și nu i cuvânt să-ți dee mângâierea
 Căci răstignit tu porți Țara în priviri.

LEONIDA DĂNILĂ
 —Năsăud—

Raze de lună

*La geamul meu vin razele de lună
Și se strecoară în cameră, tăcute;
Ele 'mpletesc în juru-mi o cunună
Și tainic chipul vin să mi-l sărute.*

*Peste aruncatele caete de pe masă
Străiucitorul colb de aur se așternē;
Din toate se formează, o imagine duioasă
Din care dulci povești încep ca să cerne.*

*În nopțile când luna strălucește
Ți se 'mpletește în juru-mi o cunună,
Când tot ce e afară amuțește,,
La geamul meu vin razele de lună...*

NICOLAE MARGHETICI

cl. V b. C. D. L.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Epigrame

Unei franțuzite :

Unei încrezute:

Curatu-ți nume românesc,
Ți-l schimbi cu unul franțuzesc;
Prin asta n'ai produs răscoală,
(Dar vezi)

Că...ești „frumoasă“,...
Asta s'o crezi,
Fiindcă o vezi,
Altul însă nu o crede

Țăci situația-ți din școală
Iți dă un nume cam „chinez“

Tot din motivul că...
„Te vede“!

D-soarei Mariana Georgescu-Vâlcea

cl. VIII L. C. S. autoarea poeziei „În noapte“ :

Plimbă-te mai mult

„În noapte“

Cu gându-ți vagabond

Căci poate te 'ntâlnește muza

Să-ți dea și-un „dram de fond“

TIMI L. P. DUȘ VIII lic. C. D. L.

Toamnă

Azi e iarăş Toamnă! . . .
 Soarele e palid pe un ger boînav,
 În uliţi prăfuite injură Oltenii,
 Carele cu roşii au trecut pe stradă,
 Şi pe jos castanii au aşternut frunze,
 Cor de îngropare, pomilor leproşii . . .

Cântă Toamna'n frunze fără suc şi viaţă,
 Ostenit-au nucii plecaţi pe la geamuri,
 Carele cu boi scârţae spasmodic
 Pe uliţi-în strane, plâng în cor castanii . . .

Azi e'nmormântare . . .
 Clopotele'n turlă osteneşte timpul.
 De pe ramuri bete
 Fără glas se'ndeamnă,
 Ultimele frunze Central University Library Cluj
 Ciorile-s în fracuri, şi pe cerul roşu
 Soarele anemic, plânge ca o doamnă
 Răstignind pe bolte, gemete de Toamnă! . . .

D. B. VI B. L. M. M. V.
 Timișoara.

Epigrame

Lui

Lui Ler,

Răspuns în numele lui I. Bufta

la „Mi-e dragă”

La „Drama” ta, nu mă amestec, Ți-e dragă . . . eu cred poete,
 Poate că-i avea talent; Dar ea nu te-a luat în seamă;
 Dar aici, bați apa'n piuă Și să-ți mai îndulcesc necazul
 Să credem că-i bombardament. Te consolez cu-o... epigramă.

Lui L. Dănilă

„- Fată ardeleană mâine voui veni”
 „- Poți să vii Danilă nu te-oiu mai iubi,
 „Că de-o vreme 'ncoacea frunza de brădet
 „Imi repetă zilnic că ești un... „poet...”

AETFUBUS

RECENZII**ION CLOPOȚEL: *Dinastia română a Corvinilor.***

Cu ocazia împlinirii a 500 de ani dela marile fapte de arme săvârșite de cel mai ilustru reprezentant al familiei Corvinilor, de Iancu de Huniade, Dl Ion Clopoțel, Directorul revistei „Societatea de mâine” ne dă o scurtă monografie asupra acestei dinastii românești, care a ajuns — acum mai bine o jumătate de mileniu — să dețină puteri excepțional de mari, într'un Stat. Scurta prezentare a istoricului acestei dinastii românești din Transilvania, e cât se poate de binevenită și reactualizarea marilor figuri luminoase ale istoriei acestei provincii, contribuie în chip deosebit la o cât mai precisă cunoaștere a unui proces istoric, care dăinue de veacuri între două națiuni vecine.

Broșura dlui Ion Clopoțel, reamintește faptele de arme cari au făcut faimă acestei dinastii vechi, ajunsă să fie mândria și gloria timp de câteva decenii a regatului maghiar. Vechea familie a Corvinilor, pornește din nobilimea Țării Hațegului și ea a fost înrudită cu dinastia Besarabilor Țării Românești

Familia Corvinilor a dat timp de peste 200 de ani cnezi, voievozi, guvernatori și regi ai Hațegului, Banatului, Transilvaniei și Ungariei. Iancu Corvinul e fiul lui Voicu, oștean de frunte a Curții „miles aulae regis”; cu el s'a înrudit și Nicolae Olalus, vestit teolog și cărturar distins, cu o diplomă de către împăratul Ferdinand pe când era episcop de Agria. În această diplomă se preciza, că el se trăgea din aceeași familie ca „străluciii bărbați Ioan Corvinul de Huniade și fiul său regele Matei... din Vlachia din neamul Domnilor acestei țări” (pg. 7.)

După ce autorul studiului, arată ascensiunea lui Iancu Huniade, reînterindu-se la studii vaste publicate de George Barițiu și Xenopol, insistând mai ales asupra pregătirii militare a celui ce avea să lupte atâta vreme contra păgânilor, dl I. Clopoțel se oprește cu mai multe detalii, la faptele de arme, la acele adevăr te cruciade purtate de Iancu Corvinul acum o jumătate de mileniu și care au culminat, prin marea victorie dela 1442, când Turcii veniți să-l atace acasă la el au fost zirobiți și alungați din Țara Hațegului.

Pregătit pentru cariera armelor, viața lui Iancu n'a fost decât un lanț continuu de lupte, fie că ele s'au desfășurat pe câmpuri de bătălie, fie că s'au iscat din umbră acasă în țară, din uneltiri ascunse, din vrăjmășia celor geloși, că spița de valach urcă tot mai sus pe scara onurilor dela curte. Căci acest vajnic fiu de român ajunge până la suprema încoronare a carierei sale politice și militare: guvernator și regent (i-carius generalis et gubernator 1446,) în vremea minoratului lui Ladislau. Și desigur Marea Enciclopedie franceză nu greșește când lui Iancu Corvinul îi acorgă importanța factorului decisiv în viața de Stat a regatului Ungar. Acest lucru deastfel îl recunosc și izvoarele ungurești și n'ascund originea română a marelui comandant de oști, a bărbatului de Stat care

a jucat un rol atât de important și în chestiunile politice ale țării ungu-rești. E o deosebită cinste pentru neamul nostru românesc, de dincolo de Carpați, de a-și putea revendica această mare personalitate, care a condus și îndrumat destinele regatului câteva decenii, apărând cu îndârjire cultura și civilizația Europei de năvala păgânilor. Insuși istoricul maghiar Hunfalvy, e silit vrând-nevrând să-i recunoască originea română a acestui viteaz bărbat spunând, că „cel mai mare beliduce maghiar și înaintașii regentului de odinioară au fost deci români“, iar memorialistul francez, Commynes îl numește „cavalerul cel alb al Valachiei“, după impozantul și specificul său costum de beliduce (pg. 19.) Mai adăugăm la aceste că în vechea scriere a lui Bonfinius „Rerum Hungaricanun libri“ pe care s'a nimerit s'o consultăm de puțin timp într'o ediție foarte veche latinească de pela 1570, exemplar, ce se găscște în Biblioteca Centrală a Facultății de Litere din Capitală, am putut citi la capitolul despre Huniazi, că Iancu își trage origina „din vechea seminție română a Corvinilor“.

Dar nu numai Iancu Huniade a reprezentat așa de strălucit dinastia Corvinilor. Ladislau și Matei cei doi fii ai săi, au continuat vechea tradiție de glorie a acestei iamilii românești. După ce Ladislau cade decapitat în 1457, după ce el însuși ucisese pe Ulrich de Cilli, vechi și neâmpăcat dușman al dinastiei Corvinilor, Matei al doilea fiu al lui Iancu e ales de Adunarea Națională la 24 Ianuarie 1458 rege al Ungariei. Dacă tatăl său și-a câștigat laurii pe câmpuri de bătălie, Matei Corvinul, într'o domnie mai puțin agitată, a încurajat cultura, căci „curtea sa devenise centrul umanismului european. Matei fundă Universitatea din Budapesta și vestita bibliotecă Coineană cu celebre manuscrise confecționate ori cumpărate și legate luxos“ (pg. 29.)

Regele Matei, a domnit ca un adevărat înțelept: a consolidat regatul ungar, după ce înaintașul și tatăl său, luptase împotriva dușmanilor din afară. „Cei doi Corvini de obârșie princiară românească, os din osul Basarabilor, prin tirania împrejurărilor au contribuit în mod hotărâtor la prestigiul și consolidarea unui regat strein“ (pg. 31.)

După această expunere a datelor și faptelor mai de seamă ale dinastiei Corvinilor, dl I. Clopoșel, în continuare, face considerații istorice asupra importanței acestei familii, care, vreme de două secole, a avut un cuvânt de spus în mișcarea politică și în faptele de ordin militar ale regatului maghiar, încheind pentru monografie cu „Destinul dinastic al castelelor corvinești“, subliniând aici necesitatea restaurării acestor adevărate monumente istorice, care de-alungul veacurilor demonstrează prezența noastră, nu numai pe pământul sfânt al Transilvaniei românești, ci arată și larga contribuție a masei românești, la făurirea unor izbânzi istorice, la creiarea unor epoci de strălucire politică și militară. determinată de fericita intervenție în destinele unui regat strein, a nobilei familii românești a Corvinilor.

Manuscise pentru numărul viitor pe luna Octomvrie al revistei se vor trimite până la 10 Octomvrie 1943, pe adresa prof. Augustin Cosma Timișoara III. Vadul Călugăreni Nr. 2, cu mențiunea „Pentru Țara Visurilor Noastre“.

Inregistrată la Tribunalul Timiș-Torontal sub No. 98/1941

Abonament pe anul școlar 1943—44:

Pentru instituțiuni	2000 Lei
Abonamente de încurajare	1000 „
Pentru d-nii profesori și părinți.	600 „
Pentru elevi	600 „

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE

»LUCEAFĂRUL«

Proprietar: TEODOR BOZGAN

BUL. DIACONOVICI LOGA 40 — TELEFON: 37-65

Inreg. sub Nr 594—1941 C. M. tipărit la 30. IX. 1943

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Prof. Augustin Cosma, Timișoara III. Vadul Călugăreni 2.